

**Smrt
fašizmu!**

O Ribarima i Slobodi

**Reflektor
Teatar**

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

SMRT FAŠIZMU **O Ribarima i Slobodi**

Koncept, tekst i režija:
Milena Bogavac

Ko-autori/ke i izvođači/ce:
Nikola Živanović,
Đorđe Živadinović Grgur,
Nina Nešković, Sunčica Milanović,
Strahinja Blažić

Producenti:
Vlatko Sekulović, Branimir Brkljač
Izvršna producentkinja:
Aneta Goranović

Originalna muzika: Dragoljub Đuričić
Kostimografija: Ivana Nestorović
Scenski pokret: Andreja Kulešević

Stručni saradnik: Srđan Milošević

Dizajn svetla: Arijan Igić
Dizajn zvuka: Jovan Bulat

Organizacija:
Dunja Đokić, Marina Umihanić

Vizuelni identitet i dizajn:
Slavimir Stojanović / Futro Design
Fotografije: Jelena Janković
Video: Ivan Stojiljković

Stručni konsultanti/konsultantkinje:
Olga Manojlović Pintar, Milovan
Pissari, Maja Maksimović, Aleksandar
Sekulović, Mila Turajlić, Miloš
Baković Jadžić, Matija Jovanović,
Jelena Veljić, Jana Šarić, Ivan
Mandić, Muharem Bazdulj, Branislav
Grubački, Vojislav Arsić, Vladan
Čelebonović, Dunja Badnjević, Ruža
Ristanović, Miloje Popović, Ivan Božić

Produkcija:
Reflektor teatar, 2018.

Ko-produkcija:
UK Parobrod, Beograd; AKUD
“Ivo Lola Ribar”, Beograd; FIAT,
Podgorica; Firchie Think Thank
Studio, Novi Sad i Mokrin house,
Mokrin

Pretpremijera: 08. maj 2018. godine,
AKUD “Ivo Lola Ribar”

Premijera i proslava Dana pobjede
nad fašizmom 09. maj 2018. godine.
Atelje 212

SMRT FAŠIZMU! je dokumentarna, postdramska predstava nastala iz višemesečnog istraživačkog procesa na teme vezane za antifašizam i aktivizam mladih, odnosno: istorijski razvoj ovih pojmova, od tridesetih godina XX veka, do danas. Polazna tačka istraživanja bila je biografija narodnog heroja Iva Lole Ribara (1916 - 1943), a zatim i biografije članova njegove porodice.

U priči o porodici Ribar, prepoznali smo priču o istoriji nekoliko Jugoslavija, ali i ram za sliku društva u kome živimo danas. Zato ovo nije samo biografska predstava o narodnom heroju, već je, pre svega, predstava koja uporedno analizira dve generacije – jednu herojsku, nestalu u vrtlogu antifašističke borbe, i drugu, novu generaciju, koja nestaje u užasima postmoderne. Baveći se ovom analizom nismo želeli da utvrdimo razlike, već da otkrijemo sličnosti, ukoliko one postoje.

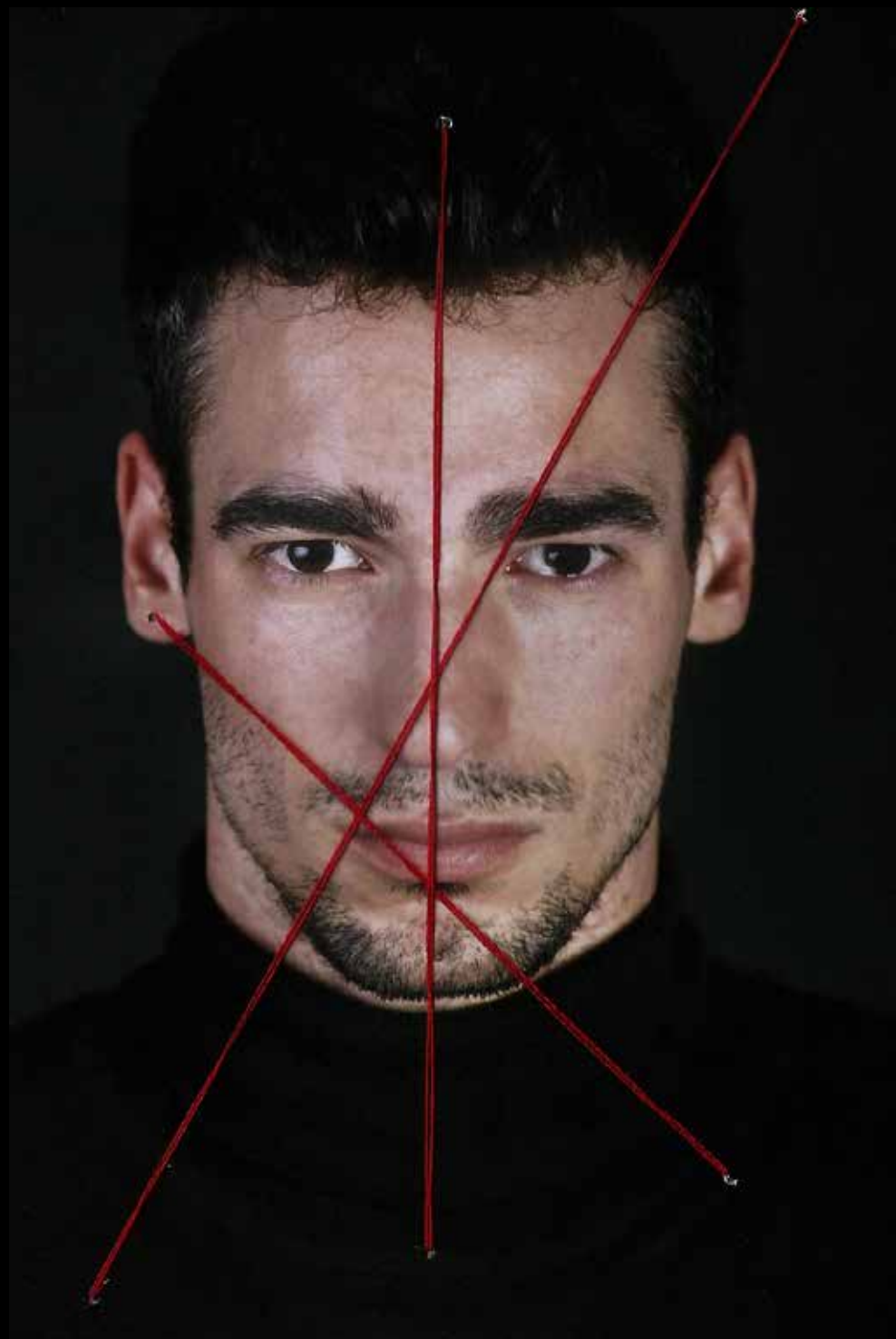
Rad na ovoj predstavi bio je potraga za Herojima. Bio je odbrana časti Heroja i potraga za nama samima; za našim mogućnostima pobune i političkog delovanja, za našom borbom protiv fašizama i društvenih nepravdi.

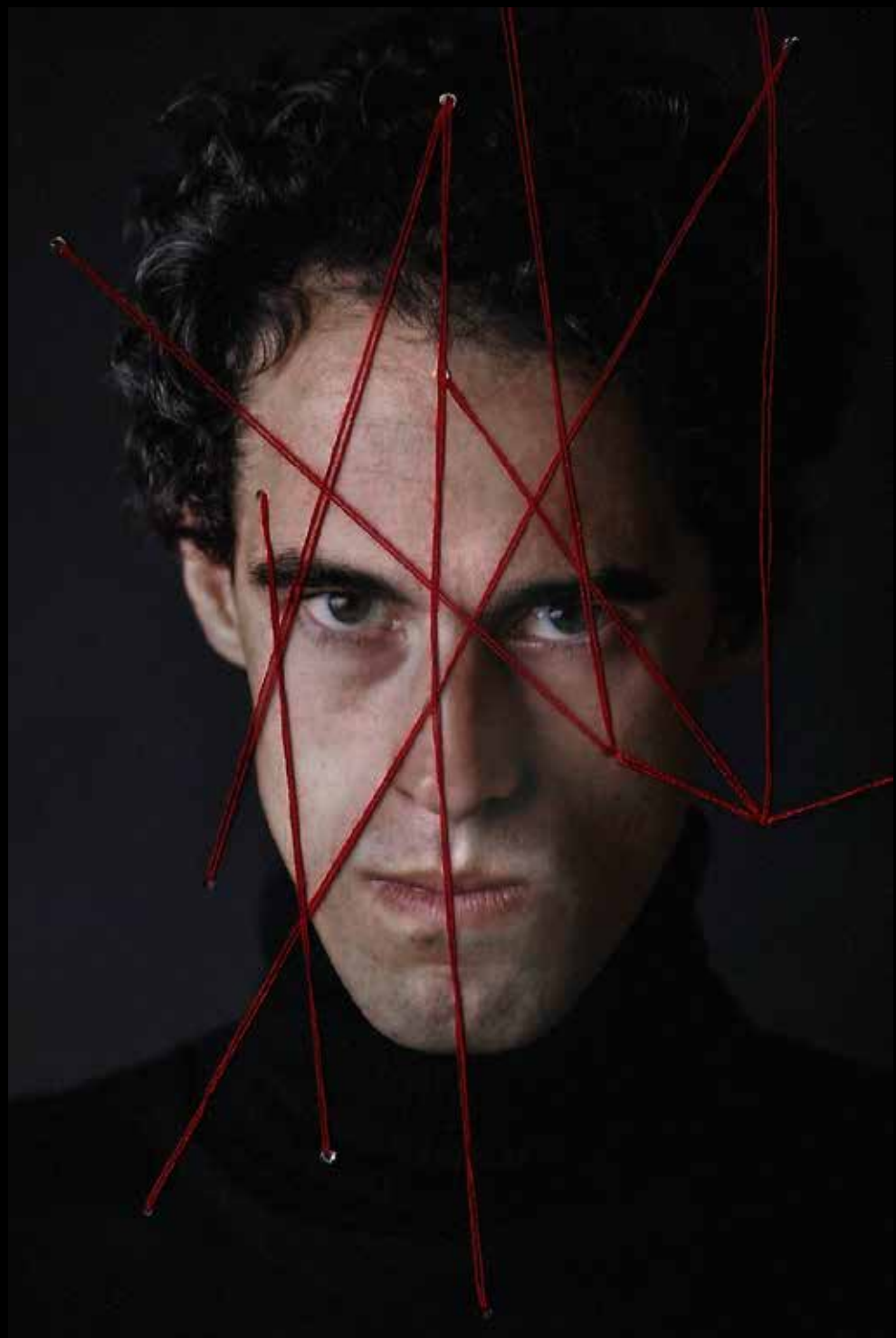
U ovoj potrazi manje je bitno dokle smo stigli. Mnogo je važnije to što smo krenuli u ispravnom smeru.

Naša predstava je poziv da nam se na tom putu pridružite, jer nema ničeg ekskluzivnog u antifašizmu. On je borba koja nikad nije završena i borba koja se tiče svih nas.

“Ostvarimo jedinstvo živih, da ne bismo – u zajedničkim grobovima, ostvarili jednakost mrtvih.”,

**Ivo Lola Ribar,
“Apel omladini”, 1936.**

O RIBARIMA I SLOBODI

Ivo Lola Ribar je rođen u Zagrebu 1916. godine, u istaknutoj građanskoj porodici. Njegov otac, Ivan Ribar, jugoslovenski političar, advokat i član Demokratske stranke, bio je sklon idejama “građanske levice”. Kao predsednik Skupštine Kraljevine SHS, doselio se u Beograd, u kom su odrastali njegovi sinovi, Ivo i Jurica. Od ranog detinjstva dobili su mogućnost da u okviru imućne i ugledne porodice razvijaju svoje istinski svestrane ličnosti. Pristupili su Komunističkoj partiji ne plašeći se da će tako ostati bez svojih društvenih privilegija, jer su ideje levice i antifašizma prepoznali kao put ka pravednijem društvu, u kom će mogućnost da se razvijaju – imati svi.

Upisavši studije prava na beogradskom univerzitetu, u najburnijem periodu studentskih demonstracija protiv diktatorskog monarhističkog režima, Ivo Lola je postao član komunističke omladine, a veoma brzo i jedan od najbližih saradnika J.B. Tita, zadužen za omladinsku organizaciju (SKOJ). Njegov brat Jurica, slikar, pozorišni kritičar i istaknuti umetnik svoje generacije, delio je Lolina politička uverenja i ideje.

S okupacijom Jugoslavije intenzivirala se ilegalna aktivost KPJ, a u njenom središtu je bio i Lola. Agnažovao se na podsticanju omladine da pristupi partizanima, sastavljao je motivišuće letke, održavao tajne veze i sastanke i učestvovao u svim važnijim zasedanjima Politbiroa.

Oba brata, učestvovala su u Narodno oslobodilačkoj borbi - Ivo Lola kao član Vrhovnog štaba, a Jurica kao borac Četvrte proleterske. Poginuli su u razmaku od dva meseca - Jurica u oktobru, a Lola u novembru, 1943. godine.

Osim kao simbol omladinske borbenosti, Lola je ostao upamćen i po romantičnoj ljubavi sa Slobodom Trajković (1918- 1942), studentkinjom hemije i darovitom pijanistkinjom. Ova ljubav prekinuta je ratom i ubistvom gotovo čitave njene porodice, 9. maja 1942.

Slučaj je hteo da se datum smrti ove hrabre devojkice, dve godine kasnije, proglasi za Dan pobeđe nad fašizmom u Evropi. To je i datum premijere ove predstave, inspirisane njihovim biografijama.

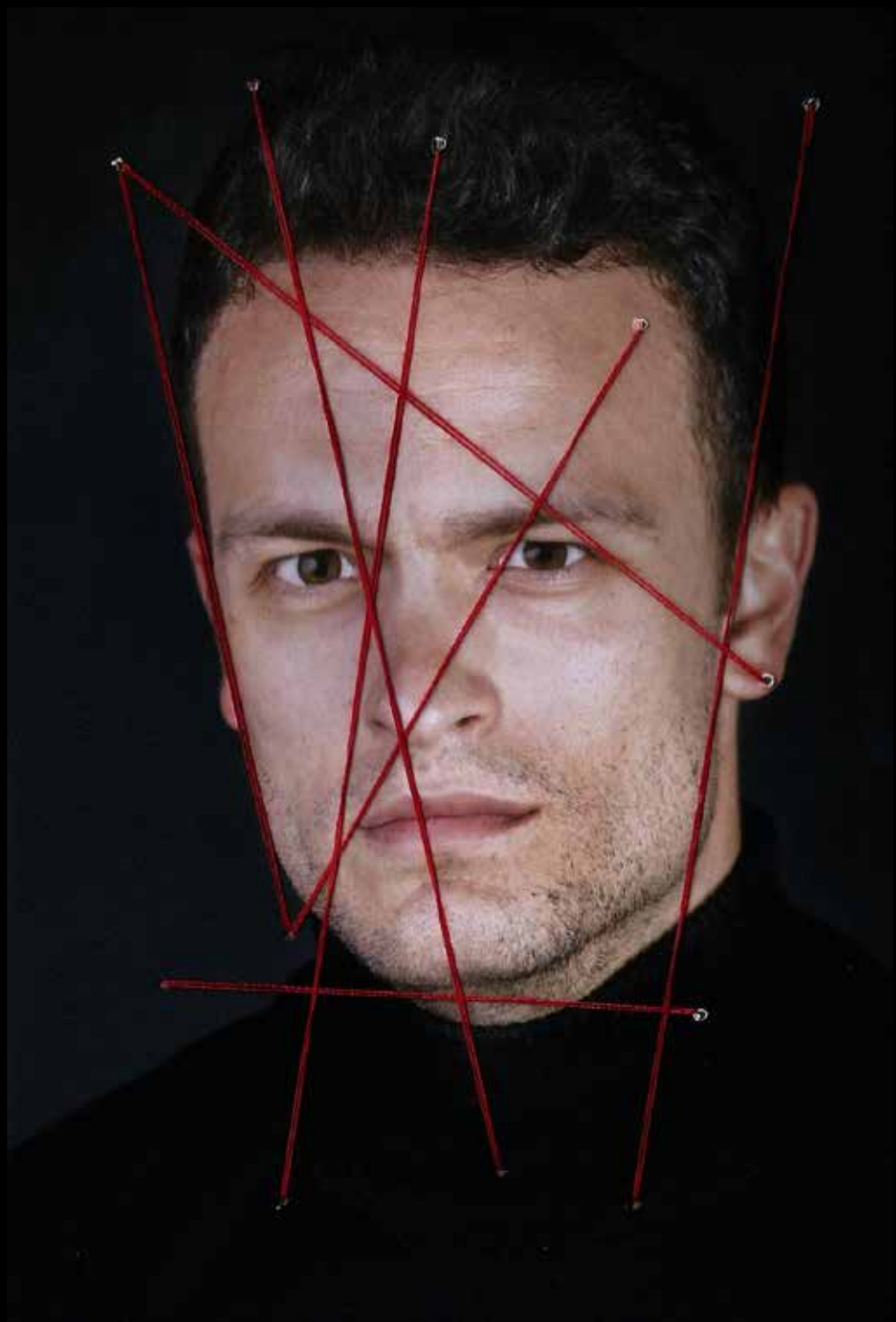
**REČ AUTORKE ili:
ZAŠTO “SMRT FAŠIZMU!”**

Zato što borba protiv fašizma nikada nije završena. Zato što su zajednici potrebni Heroji. Zato što Herojima danas treba neko da ih brani. Zato što je mladim ljudima potrebna vera u bolju budućnost. Zato što su im potrebne velike ideje i ideali. Zato što su im potrebne inspiracija i nada. Zato što mladi danas nisu “najgora generacija ikad”. Zato što je mladim ljudima potrebno znanje. Zato što nam je svima potrebno političko opismenjavanje. Zato što onaj ko razume prošlost, razume i sadašnjost. Zato što je potrebno razumeti ono što želiš da menjaš. Zato što verujem. I zato što verujemo. Zato što fašizam, u svetu, ponovo podiže glavu. Zato što nas plaši. I zato što nas lažu. Zato što menjaju istoriju i zamenjuju teze. Zato što moramo i mi da podignemo svoje glave. Zato što naše glave nisu prazne. Zato što dižemo glavu, onda kada dignemo glas.

**Zato što – mladi!
Zato što – ne fašizam!**

**Milena Bogavac,
dramaturškinja i rediteljka**

REFLEKTOR TEATAR je nezavisna, omladinska produkcija, izrasla iz pozorišnog programa organizacije Centar E8.

Pod ovim imenom, radimo od januara 2017. godine, ali smo na pozorišnoj sceni u Srbiji i regionu, prisutni od 2012. godine, s produkcijama čiji je cilj bio „mejnstrimovanje“ omladinskog, angažovanog, novog i drugačijeg pozorišnog izraza.

Ovaj izraz, nastao na povlačenju znaka jednakosti između umetničkog i aktivističkog, ličnog i političkog, tj. estetskog i edukativnog, bazira se na radioničkim metodama i tehnikama procesnog pozorišta, pri čemu verujemo da je proces jednako važan kao i predstava.

U fokusu našeg rada su mladi, s kojima preispitujemo društveno relevantne teme. Verujemo da pozorište ne čine zgrade, već ljudi i ideje. Zbog toga se naše predstave igraju u različitim prostorima, na različitim lokacijama. Naše predstave reflektuju društvo i bacaju svetlo na njegove mračne strane.

Trudimo se da pronađemo inovativna produkcijska rešenja, kao i relevante načine za promociju našeg rada. Zainteresovani smo za intenzivan razvoj publike, koju vidimo kao ravnopravnog člana pozorišne zajednice. Ponosni smo na naše saveznike i mogućnost da bez zvanične i dugoročne podrške institucija činimo predstave održivim i stvaramo nove. Cilj nam je da svoje predstave, ali i svoja znanja učinimo dostupnim svim mladim ljudima zainteresovanim za rad u umetnosti i kulturi, kako bismo stvorili novu, omladinsku, odgovornu scenu.

REFLEKTOR TEATAR.
Svetlimo u mraku.

O PROCESU

U radu na ovoj predstavi timu Reflektor teatra pridružio se veliki broj stručnjaka i stručnjakinja iz oblasti društvenih nauka. Radili smo, razgovarali i slušali predavanja istoričara, istoričarki, sociologa, sociološkinja, pravnika, novinara, politikologa, pisaca, umetnika i umetnica, zainteresovanih za antifašizam.

Organizovali smo ciklus otvorenih antifašističkih predavanja u UK Parobrod. Programom zasnovanim na pismima i govorima Iva Lole Ribara, obeležili smo 102. godišnjicu od njegovog rođenja; organizovali smo tribine i razgovore, projekcije dokumentarnih filmova o Ivu Loli Ribaru; snimili mini-serijal "Pojmovnik antifašističke borbe" i dokumentarni film koji beleži ovaj proces.

Cilj nam je bio da ova predstava bude mali deo šireg pokreta, čija je ideja okupljanje zajednice oko ideje antifašizma. Zahvaljujemo se svima koji su nas podržali, koji su s nama podelili svoja znanja i stavove i nadamo se da se naš proces neće završiti predstavom. Zapravo, nadamo se da on tek počinje i da ćemo u budućnosti imati sve više saveznika, saveznica, saboraca i saborkinja.

**Posebno se
zahvaljujemo firmi
Triple Jump, ekskluzivnom
distributeru marke Converse,
kompaniji multiVISION,
Bitef teatru,
kompaniji HEINEKEN Srbija,
diskontu pića Drink Store,
Vinariji Temet,
Ivanu Jevtoviću i bendu Psihobilje,
Bojani Vunturišević,
Jeleni Bogavac,
Zoranu Rakiću,
Neveni Caković,
Mileni Radovančev,
Luni Jović,
Anđeli Milojević,
Aleksandri Jovanović,
Mileni Đukić,
Vanji Sakić,
kao i našim saveznicima,
publici.**

**Reflektor
Teatar**

**Svetlimo
u mraku**